

حيات

مبارد اعماميان... دنيا د اها مور حيات قاتلم...
نجه

اداره مركزي :
انقره ده ، معارف ايمپلكي ياننده كي دائره
استانبول بوروسي :
انقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

نفسه سي هر يوده 15 غمرونده .
سنه لکي پوسته ايله 7,5 ليرا .
(اجنبي مملکتلر ايجين 7,5 دولار) .

ابونه : اعلان ايشلري ايجين استانبول بوروسنه
مراجعت ايديليز .
يازي ايشلرنك مرچي انقره مرکزيدر .

صاي : 87

انقره ، 26 تموز ، 1928

4 نجی جلد

مصاحبه :

بر « کتاب » لک قیچی

ادهم بك وقتيله ترجمه ايتديكي « اصول حقنده نطق » ي معارف وكالتنك معاونتيله ايكنجى دفعه باصديردى . انسانيتك فكرتاريخنى ياقيندن تدقيق ايتهمش اولانلر « ده قارت » ك بواثرينك قيمتى آكلايامازلر ، ذوقنه وارا مازلر . « اصول حقنده نطق » ، « رونه سسانس » ديديكمز دورك علم حركتنى تتويج ايدمر ، علمى جهدك هدفنى صراحة كوسته رير . بو اوافق كتاب زماننك تدريساتنه ، علم حقنده كي تلقيسنه قارشى بر عصياندر . ده قارت فلهش قولله ژنده نه او قومش ايسه بونلرك هپسنگ يا سحتنده ، يافانده سنده شبهه ايتمشدر . مكتبده كنديسنه اوكره تيلان معلومات كتله سى ايجنده محقق واقعه لر ، كوزل لافلر واردى . فقط مثبت علمك ومعاصر فلسفه نك بو بويوك مبشرى بونلره « حقيقى علم » نظريه باقيلماسنه مانع اولان ايكي بويوك نقيصه يي آكلا مشدى : بر كره بو معلومات فكرك سربستجه تدقيق واستدلانه دايانمايور ، ماهيتى تحليل ايديله مش بر عقیده استناد ايدىيوردي .

ديكر جهندن كافي درجه ده مرتبطو منسجم دكلدى . ذهنك سربستجه تدقيقنه مستند بر علم وفلسفه يولنى آچق ايجين بوتون علملرك معاصر مدنيتنه اك اساسلى عنصرى اولان « سربست » تفكرى ، هر نوع ولايت وسلطه قبول ايتمين ذهن حريتنى اعلان لازمدى . « اصول حقنده نطق » هرشيدن اول بويله بر فكر حريتي بياننامه سيدر . فيلسوف واضح وبديهي اولمايان بو تون فكرلرده شبهه

ايدهر ك ذهنى سلطه دن قورتارمق اصولى بالذات نفسنده تطبيق ايتك ايسته دى . بو صورتله سربست تفكره مانع اولان انكللرى كندى روحندن قوفاركن بشريتسه بومانلردن خلاص يولنى ده كوسته رىيوردي . آنجق واضح وبديهي اولان فكرلرى قبول ايله مك ، هر مشكل مسئله يي جزءلرينه آيرمق واك بسپطندن ، اك قولاي آكلاشيلان قسمندن حركت ايدهر ك آديم آديم ايله رله يه ايله رله يه اك معضل فكرلره چيقمق ، بو صورتله يالكنز سربست تدقيق واستدلاله مستند منسجم « علم » وجوده كيترمك مفكوره سى او زمان باويه را نه لككتورينك اردوسنده كوكلى عسكر اولان كنج ده قارتى او درجه هيجه نه كيترمشدى كه 1619 سنه سى كجه لر ينك برنده عمرينى يالكنز بو املك تحققنه حصر ايلكه عهد ايتدى . واقعا بو غايه چوق معظمدى ، او كا آنجق بر چوق عصرلر عيني وجدى دويان علم آدم لر ينك مشترك مساعيلر يله ياقلاشيله بيليردى . فقط ده قارتك روحنى صاران بو آتش علم آدم لرى ايجين بر مثال اولدى . منفرد رياضى علملرك فوقنده كرك هندسى اشكاله ، كرك عددلره تطبيق اولونا ييله جك نسبتلرى آراشدير مقله باشقا بر تعبيرله كميت وتابعلرك عمومى نظريه سنه يوكسه لرك هندسه تحليليه نك تملى آتمقله كو . سته رديكى طريقك ايلك ثمره سنى بالذات استحصال ايله دى ، فيزيكك مثبت بر علم جالنه كله بيلمه سى ايجين يورونه جك يولى اراشه ايتدى . اون سكرز واوندوقوزنجى عصرلرك عالملى هپ ده قارتك

اشارت ايله ديكي طريق اوزرنده يوروديلر . كيميا ، فيزيولوژى مثبت علم حالنه كلدى ، پيسيقولوژى ، سوسيولوژى عيني هدفه وارمق ايسته يورمدنى بشريت ده قارتك صراحة تحليل ايدمه مديكى سلطه لرى يقدى فرانسز فيلسوفنك آچدينى « فكر حريتي » بايراغى معاصر مدنيتك مشترك مقدساتندن اولدى اوچ عصرلق تاريخى دولديران انقلابلرده هپ بو بايراغك او كده يوروديكنى كورو يوز ؛ يريوزنده نه قدار فيضلى تحول اولمش ايسه هيچ شبهه سز سربستجه تدقيقك ، فكر حريتنك اثيريدر . « اصول حقنده كي نطق » ده بو حريتك استعمال طرزىنى كوستيرير .

ده قارت بو اوافق كتابك ياباجنى انقلابك نه قدار مهم اولديغنى پاك ايني بيليوردي ، ياپدينى ايشك غرورينى ده دويويوردي . حتى حق شناسلغه ياقيشمياچق بر مبالغه ايله اسلافتدن هيچ برشى اوكره نمديكى اعلان ايله مسى برسجيه ضعيفدى . شو قدار كه ياپدينى انقلابك عظمتنى دوشو . نرك فيلسوفى معذور كورمه لى يز . بويوك انقلاب ياپانلر ا كثر يا كندى فكر و حر كترلر نده ماضينك هيچ برايزى اولمادى قناعتنى طاشيرلر . آنجق علمدر كه اونلرك فكر و حر كترلر نده مؤثر اولان عامللرى كوسته رير . بويوك انقلاب وجوده كتي ره نلرك دماغى ا كثر يا كندى تفكرلرى و حر كترلرى اوزرنده بويله بر تحليل ياقمغه مساعد دكلدر .

بو قدار مغرور ، عقیده لر ينك هپسندن شبهه ايدمه جك درجه ده نفسنه قارشى قهرمان

شاعر و طبيب شفائي شعبان افندي

اون ايكنجي عصر ادبيات و عرفانك مشهور سهارندن :

«سبب تأليف كتاب» بحثنده عينا ديركه «... الحاصل اطفال خصوصنده هروجهه اهتمام لازم ايكن احوال پريشانلرينك ، بحسب الطب انتظامنه باعث اولور مستقل بر اثره ظفر بولونماديني اجلدن نامق الحروف فقير ، احوال مذكوره يي فكر ايتديجه و اطفالدن بعضي مرضايي كوردكيه خاطر فيض مائريه لايع اولوردى كه آنلرك حقلرنده شيخ رئيسك [*] وساير كبار اطبانك متفرقا يازدقلى تدبيراتي فيض عظيم الهى ايله جمع و ترتيب ايليوب لسان تركيده بر مجموعه نافعته تحرير ايلهيم . تاكه هر كس احوال عبرت مال اطفاله واقف ، بلكه اكثر ناس استخراج و استعمالنه قادر اولوب مشابه اكبادلري اولان اولادلرينك صحت و سلامت و هروجهه عافيتلرينه موفق اولدقلى اجلدن نفع عام اولوب راحت فزاي خواص و عوام اوله...»

شعبان افندي بومقصده برچوق تبعايده بولونوبور ، نو طرر آليور ، بو 1107 - 1108 سنه لرينه دوغريديركه بر طرفدن آوسترياليلره ، بر طرفدن روسيه ايله شديد محاربه لرك وقوعنه مصادفدر . مؤلف ديوركه «... لكن علايق روزكار و خلاف كردش كردون ستمكاردن ناشى جمعيت خاطر خلل پذير اولوب على الخصوص سفر حيرت اثر بيج وقوعندن صوكره متواليا محمد اولان سفرلرده بوقير شكسته ضمير دخی رياست طبابت اردوى هايون مناسبتيه بر قاچ سنه متعاقبا محنته مبتلا اولديغ اجلدن قلب ناتوانك جمعيتي بالكليه پريشان اولغله على ماهوالمول سلك تقريره ارتباط و انتظام ميسر اوليوب اول مسوده اولونان اوراق پريشان ، وراي پرده هجرانده قالمغله اوزرينه عناكب نسيان پردهلر چكمشدى .»

نهايت 1109 ده مشهور «عموجه زاده حسين پاشا» صدر اعظم اولدى . اوردوي تنظيم ايتدى . دوشمان آلنه كچن يرلى كيرى آلىق مقصديله باغراد اوستنه يورودى . فقط بعضي دولترك توسطيله مصالحه مكالمه لري باشلادى . مشهور صدر اعظم و شاعر راي محمد پاشا اوزمان رئيس الكتابدى . بالخاصه اونك سعى و همتيله صلح تأسس ايتدى . شعبان افندي كتابنده ديركه : «نام سعيد و ساميلري اولان لفظ مبارك (حسين) قاعده حساب ابجد اوزره عدد لفظ (صلح) مطابق اولديني كى ، عقدينه موفق اولدقلى (صلح) ده (نظام الملك 1112) وصفلى تاريخ دوشو يور » بوندن صوكره عموجه زاده يي مدح و ثنا ايدهرك : «فقير شكسته ضمير دخی فيضياب

[*] «قانون في الطب» صاحب مشهور ابن سينا

بو مقاله مزده حيات و اثرلرندن بحث ايده جكمز شفائي شعبان افندي آنادولولى بر توركدر . اون برنجي عصر ك اورتالرينه دوغرو «آيش» ده دوغدى ، «وقايح الفضلا» نك افاده سنه نظرأ كنچ ياشنده استانبوله كلرك طب تحصيل ايتدى . 1082 ده دارالسعادة آغاسى اولان يوسف آغايه انتساب ايتديكي ايچون «سراى اطباسى» زمرد سنه كيردى . طاتلى ديلى ، كولر بوزلى بر آدامدى ، ميرزا زاده سالم افنديك آكلاتديغه نظرأ «قبل المعالجه خوش آينده كلات ايله دل خستكانه قوت بيج تحصيل ايدردي» بو حاليله هر كسك و بوميانده «رجال دولت» ك توجه و محبتنى جلب ايدن شعبان افندي چاليشقان بر آدم اولديني ايچون منقارى زاده عبدالله افنديك دلالتيه 1095 ده «ملازم و قرق آچه مدرسه دن معزول» اولدقن صوكره 1099 ده «سادسه سراى غلظه مدرسه سى خارجيله» مدرسلك سلكنه كيردى . وقايح الفضلا ده صيراسيله تفصيل ايديله يكي اوزره مختلف مدرسه لرده درس اوقوتدى و ترفيع ايتدى . 1115 ده ديار بكر قاضيسى اولدى . 1116 سنه سى ربيع الاولنده عزل ايديلهرك «آنقره» يه دوندى . فقط آرتيق اختيار و خاستا ايدى . ذى القعدة آينده اوراده وفات ايتدى :

چشمه مكرمه لوله كوثر خامه

كلستان امله نخل كل ترخامه

فيض بخش اولق ايله كلشن اوراق اوزره

كاه سنبل بيتورر ، كه كل احمر خامه

همدم خضر نبى در اوى آب حيات

شيمدى هر دم ظلماته كذر ايلر خامه

نقش خال و خطنى كچه يازار دلدارك

شيوه جلوه سى ياننده مكدر خامه [*]

باخصوص اوله شفائي كى دمساز ثنا

كور بو واديه نه خوش جلوه ل ايله ر خامه

كى غزالر يازان شعبان افندي بالخاصه طبه دائر و زمانى ايچون بك قيمتدار اثرلر براقشدر . بو اثرلردن اك كوچوكنى بيله يازمق ايچون اوتوز قرق كتابه مراجعت ايتمش ، بالخاصه هانكى طبيبك مدعاسنى قيد ايدى يورسه صاحبك اسمنى يازمقده اعتنا كوستر . مشدر . اثرلرينك مهملرندن برى دوغومه و جوجوق خاستالقرينه دائر قلمه آلديني «تدبير المولود» در .

[*] اون برنجي عصر ك اك ظريف و مكمل شاعرلرندن

شيخ الاسلام جهاني افنديك عيني مناده :

كوزل تصوير ايدرسك خال و خط دلبرى اما

فسون و فتنه يه كلكده آى جهزاد نيلرسك

بيتي البته داهلر كوزلدر .

اولان بومتفكر نه غريبيدر كه اجتماعى مؤسسه لره سلطه لر قارشيسنده چوق قورقاقدى . غاليه نك منظومه شمسيه حقنده كى فكرينه طرفدار اولديني حالده كليسانك بو بويوك كاشفى تعقيب ايتديكى خبر آلينجه قناعتنى يازامادى ، مالك ميخانيكى تكوتنى ايضاح ايدجك اولان اثرينى قورقوسندن اورتايه چيقارمادى . «كيزلى ياشامق اك بويوك بختيار لقدر» ديهرك اجتماعى مؤسسه لر قارشيسنده لاقيد قالمق دستور اتخاذ ايتدى . . فقط «اصول حقنده نطق» اويله بر اثردى كه بويله دوشونمه ين بر متفكر ك دماغنه مؤثر اولونجه ده قارتك طوقونمق ايسته مديكى سلطه لر محقق تحليه اوغراردى . نته كيم اويله اولدى ، «اصول حقنده نطق» ك تاثيرى آلتنده قالان اون سكزنجي عصر عالم و فيلسوفلرى بلا پروا دين ، حكومت مفهوم لرينى اونك اصوليله تحليل ايله ديلىر . اجتماعى انقلابلرك بر عاملى ده بو نوع تفقيدلر اولمشدر . معنوى ولايتلردن قورتارمغه معطوف اولان تورك انقلابى ده دنيا يي صاران بويله بر حركتك ذيليدر . «اصول حقنده نطق» ي بو حركتى حاضر لايان اثرلردن برى اولماسى اعتباريله مطالعه ايتديككز زمان اونك اهميتنى آكلابيلير سكز .

بوندن اوچ درت آي اول «نووه ل ليتهره» ده انتشار ايله ين بر مقاله ده ده قارتك بو اثرينى لهجه يه ترجمه ايله ين ذاتك كتابك صايتشنى تأمين ايچين ناصيل بر حيله يه مراجعت ايله ديكنى اوقومشدم . مترجم كتابك كافى درجه ده صايتلاميا جغنى دوشونهر ك اوزرينه آنجق «رشيد اولانلر اوقويابيلير» اخطاري يي يازمش . . بويازى يي كوره نلرا ونى سوق طبيعيلرى تحريك ايدن بر حكايه ظن ايتمش ، بو نوع كتابلره دوشكون اولانلر ده قارتك اثرلردن خيلى صايتن آلمش . . نجه بو اثرى ديكر بر معناده رشيد اولانلر يعنى بو كتابك جهانشمول قيمتى ، نرم دوشونجه مز ، حتى انقلابمز اوزرينه اولان بالواسطه تاثيرينى قاوراياجق درجه ده يوكسه نلر اوقوماليدرلر . بويله بر فكر تربيه سى كورمش بولونانلر بو شاه اثرى اوقومقن هر زمان بويوك ذوق آلرلر .

محمد امين

سیاحت ادبیاتی هقنده و شونجه

ادبیات مسئله لری

رولان دورژوله سک صوک کتابی وسیله سیله

دولاشه حق و بو فلسفه ایله ، مثلاً آياصوفیه نك قارشیدسنده ساده طوپراغه فضله کومولش قالین دیواری بویوک و ظرافتسنز برینا سیرایتمک ، قولیزه نك ایچنده توزدن و کونشدن راحتسنز اولارق کریمک ، و دورژوله سک کندی باشنه کلدیکی کبی اهراملر حضورنده هیچ بر هیجان دویماق ، عصرلرک شکلی ده کیشدیرمش محاربه میدانلرنده ایسه صرف اووالرک و طاغلرک خطوطنه ، اراضینک مزروع اولوب اولادیغنه ، مساکن بولونوب بولونادیغنه باقق ایجاب ایدجکدر. رولان دورژوله سک ادعا ایدیورکه ، انسان خاطرات تاریخیه ایله دماغی یوکلر اولارق زیارت ایتدیکی بر مملکتده ، کندی کوزلریله یکی هیچ برشی کوره میور ، و بناء علیه زیارت ایده جکی مملکتلرک ماضیلری حقنده بر محررک فضله مقدارده صاحب معلومات اولماسی کار دکل ضرردر . چونکه دماغنده بریکمش بو معلومات کندی مشهودات و تحسیناتی سونوک و هیبالمسز قیلاجق ، کندنن اول عین بولی تعقیب ایتش اولانلرک برافدینی قالین

وتکاملی سایه سنده دنیانک هر طرفنده و هر عصرده بوحال مشهوددر . بر « پاستور » یتشمکه فن دنیاسنده نه عظیم انقلاب اولدیغی ، آک یوکسک ذکار طرفندن عصرلردن بری مدافعه ایدیلن فکرلرک ناصیل افلاس ایتدیکی دوشونمک بو معرضده کافی در . « طیب شعبان افندی » دن و اثرلرنن بحث ایتمکه - برچوق امثالی کبی - برتورکک علم ساحه سنده کی مساعینسی کوسترمش اولدم . تمی ایدرم که اطرافلی بر « تورک طبابت تاریخی » وجوده کتیرمک مقصدیله متبع دوقورلریز ، اسکی کتبخانه لریزک محفوظاتی اختصا صلینه خاص صلاحیت واعتنا ایله کوزدن کچیرلر . شفاقی نك برغرلیله سوزیه نهایت ویریورم !

بوتکیه کاه طریده چراغه منتظرز
سماع ودوره مناسب ایاغه منتظرز
فلکدن ایلز کرجه ناله و شکوا
ینه بو طرز وروشدن فراغه منتظرز
صفای عیدی مرام اوزره ایتهدک اجرا
بهار موسمنه ، سیر باغه منتظرز
شفایا سخن تازه ایتهدک پیدا
می عتیق ایله کسب دماغه منتظرز

مقاله مزک باشنده ده قیدایتدی کمز اوزره « شفاقی شعبان افندی » آنقرده مدفوندر .

علی جانب

کتابک ایلاک فصلنه (مصرک کشنی) اسمنی ویرمکه دورژوله سی سوق ایدن و بوفصله ایلاک سوز اولارق « مصری کشف ایدن هروودوت دکلدر ؛ دیور ، مارق اورل و استرابون دکلدر ، بنم ! » جمله سنی یازدیرتان ده ، ظن ایدیورم که بودوشونجه و بو اندیشه در ؛ کندنن اول دها عالم و دها بویوک صنعتکارلرک دولاشدق لری مملکتلردن طیبی اونلرک تعقیب ایتش اولدق لری طرز و اصول ایله بحث ایدرسه ، اورتایه اولکیلردن چوق قیمتسنز بر اثر چیقارمق قورقوسیدر . یعنی رولان دورژوله سک معلوماتی و قدرت ادبیه سیله اویندیرمقی امید ایدمه دیکی بر علاقه یی ، سیاحت ادبیاتی آلت اوست ایده جک بر نظریه آتهرق و بر اصول تعقیب ایدره ک تأمین ایتک آرزو سنده در . اسملری ذکر اولونونجه ، دماغه بیک بر اختراصله دولو و عصردن عصره کچمش خاطرات تاریخیه نك هجوم ایتدیکی مملکتلرک طوپراقلرنده و شهرلرک سوقاقلرنده ، بولظریه موجبجه حافظه تماماً بوش اولارق ، انسان بوتون ذوقی صرف کوزلرنن آلوب

مؤلفک بر اثری ده (شفاقیه) عنوانی کوچوکجه رساله سیدر . موضوعی (یاد زهر) ک انواعی در . بر مقدمه ، اوچ فاصله بر خاتمه دن متشکلدر . استانبول کتبخانه لرنن بر قاچنده بورساله نك یازما نسخه لرینه تصادف ایدیلر . تألیف تاریخی 1111 در .

شعبان افندی نك طی اثرلردن باشقا (قصص الانبیا و (قلائد العقبان) ترجمه لری قییلندن اثرلری ده واردر که بویکینجی اثرک مؤلف خطیله تصحیح لری و کتبه یی حاوی نسخه سی نور عثمانیه کتبخانه سنده 3404 نومروده مقید و محفوظدر .

بوچالیشقان تورک شاعر و دوقورتوری حسود و بدخواه معاصرلرنن خیلی ضرر کورمش اولمالی که اثرلرنده بالوسیه داغما اونلردن شکایت ایدر . مشهور بیوغرافز شیخی افندی « وقایع الفضلا » سنده « مولانای مزبور ، طیب شعبان افندی دیمکه مشهور پیر روشن ضمیر ، صحبت یارانه اسیر ، فن طبعده ماهر ، لوازم علومده محفوظاتی وافر ایدی « دیور . اسکی کتبخانه لریزک محفوظاتی حقنده « آنجا ق یاقغه یارار » دیبه نلر ، بوسوزلرنده « تورک ملتی شیمیدی به قادر علم و مدنیت نامنه برشی وجوده کتیرمه مشلدر » معناسنک ده مندرج اولدیغی فرق ایده میورلری ، بیله هم ، طبابتک بکون واصل اولدیغی مرحله دن باقینجه البته شعبان افندی وامثالی دده لریزک اثرلری لاشی حکمنده قالیر . علمک متعادی کشف

اولدیم اجلدن قوای مدرکه مکنت و اقتدار تحصیل ایتمکه اول آصف فرشته سیرتک عالمه مبذول اولان انواع ضروت و عنایتلرنن صیان دخی حصه دار اولوب افضل عطیه اولان صحتدن بهره یاب اولسونلر ایچون مقدماتی تحریر اولونان اوراق پریشان و منسیه نك جمعنه مباشرت ایلوب تبیی حوزه قدرنده اولان کتب و رسائی تکرار تفحص ایتمکه اول تألیف لطیفک جمع و ترصیفنه صرف مقدور ایلدم « دیور . یازما نسخه لرینه بعضی کتبخانه لریزده تصادف ایدیلن بو (تدبیر المولود) عنوانی اثر بر مقدمه ، سکز باب و بر خاتمه دن متشکلدر . هر باب لزومنه کوره فصللره آیریلشدر .

مملکتیزده طبابتک یاقین زمانلره قادار غیر مسلملرک آلتده بولوندینی زعمک دوغرو اولمادیغی ، ملتیزک هر عصرده مختلف مملک اربابیه بر اوردوق تورلرده یتیشدیردیکنی بیلمک وظیفه مزدر . بوعبارله « آياشلی شفاقی شعبان افندی » طرفندن قلمه آلتان بو اثرک مندرجاتی شوراده خلاصه عرض ایتک ایستورم : مقدمه : حیوانات و بو میانه انسانک ارکک و دیشی اولارق ایکی به انقشامی ، بلوغ و ازدواج ، و هر ایکی طرفک مزاج و خصوصیتلری . برنجی باب (آلتی فصلدر) : مجامعه ، شهوت ، عقر یعنی چوجوغی اولیان آدملرک احوالی ، عقرک تدوایی .

ایکینجی باب (اوچ فصلدر) : کبه لک ، کبه لکه دلالت ایدن حالر ، « جنین ارککمی دیشی بالتجربه محسوس اولان بعضی دلالتلر » ، حیضک کسيلمه سی ، بونک تدوایی .

اوچینجی باب (دوقوز فصلدر) : « جنین ک تکنونی حقنده مختلف نقطه نظرلر ، جنین قاچنجی آیده دوغانر . سکز آیلن دوغانلرک اکثریا یاشاماماسی . « رحم مادرده جنینی محیط اولان غشالرک مجموعه طباً مشیمه ، توزکجه صوک دیرلر » ، چوجوگک آناسنه ، باباسنه بکزه مه سنده کی سبیلر ، ایکیزلر .

دردنجی باب (دورت فصلدر) : کبه قادیلر ناصیل حرکت ایتیلدر . دوغومی کوچله شدیرن سبیلر و معالجه لری . ابلره لازم اولان تدبیرلر . چوجوق دوغانلر قادیلرک رعایت ایتهلری ایجاب ایدن شیلر . بشنجی باب (اون فصلدر) : چوجوق دوغانرکن و دوغانلرک صوکر آلتناجق تدبیرلر . کوبک ناصل کسایلر . چوجوق قونداغه نه یولده قونور . ابله نك وظیفه لری . چوجوگک اوقوسی . بشیک اورتولری . امزیرمه اصوللری . سوت نه . سوقی آز قادیلر . چوجوغی یاواش یاواش بکیمکه آلیشدیرمق . سوتدن کسمک . اتمکلرک و یورومک مملره عارض اولان خاستاقلر و معالجه .

آلتینجی باب (دورت فصل) : چوجوق خاستاقلری . چیچک ، قیزاق ، شیشلر ، سیویلجه لر ، چیبانلر ،

یدنجی باب (ایکی فصلدر) : وبا سکزنجی باب (ایکی فصلدر) : چوجوغی تربیه ایتک ، بلوغه قادار چوجوق ، بلوغدن صوکر اچوجوق . خاتمه : انسانک عمری ، اجل طبیعی .